

## ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT HỌC PHẦN

Ngành đào tạo: Đại học Kinh tế

(Ban hành kèm theo Quyết định số:640/QĐ-ĐHTB, ngày 14/12/2019 của Hiệu trưởng trường Đại học Thái Bình)

1. **Tên học phần:** Dân số và phát triển Mã học phần: 0101001999
2. **Số tín chỉ:** 2 (2, 0, 6)
3. **Trình độ:** Cho sinh viên đại học năm thứ hai
4. **Phân bổ thời gian:**
  - **Lên lớp:** 30 tiết (2 tiết lên lớp/ tuần)
    - + Giảng lý thuyết: 20 tiết
    - + Tiểu luận, thảo luận, chữa bài tập, kiểm tra: 10 tiết
  - **Tự học:** (30 x 2) = 60 giờ
5. **Điều kiện tiên quyết:** Kinh tế vi mô
6. **Mục tiêu của học phần:**

Sau khi hoàn tất học phần sinh viên có khả năng;

  - 6.1. **Về kiến thức:**

Trang bị cho người học những kiến thức lý luận cơ bản về dân số, gia tăng dân số, sự tác động của quy mô, cơ cấu dân số đến quy mô, cơ cấu của sản xuất. Những hiểu biết về sự vận động biến đổi của các quá trình, các kết quả dân số và đặt lòng ghép nó trong mối quan hệ tác động qua lại với các biến số phát triển.
  - 6.2. **Về kỹ năng:**

Người học biết dựa vào kiến thức cơ bản để phân tích sự tác động của sự biến đổi dân số về mặt tự nhiên và cơ học lên sự phát triển kinh tế.
  - 6.3. **Về năng lực tự chủ và tự chịu trách nhiệm:**
    - Hình thành tư duy độc lập, năng lực tự học, tự nghiên cứu khoa học.
    - Có thái độ làm việc tích cực. Thái độ hợp tác, chia sẻ khi làm việc nhóm.
7. **Mô tả tóm tắt nội dung học phần:**

Môn học cung cấp cho sinh viên về mối quan hệ giữa dân số và phát triển; quy mô, cơ cấu và chất lượng dân số; di dân và đô thị hóa; dự báo dân số và chính sách dân số; dân số và các vấn đề kinh tế; dân số và các vấn đề xã hội; dân số và các vấn đề tài nguyên, môi trường; lòng ghép dân số và phát triển vào kế hoạch hóa phát triển kinh tế - xã hội
8. **Nhiệm vụ của sinh viên:**
  - Dự lớp: trên 80%.
  - Tham gia đầy đủ 1 bài kiểm tra định kỳ, 1 tiểu luận và tham dự kỳ thi kết thúc học phần.
    - Tự học: 90 giờ
    - Khác: Theo yêu cầu của giảng viên
9. **Tài liệu học tập:**
  - *Giáo trình chính*

[1] PGS.TS. Nguyễn Nam Phương, TS Ngô Quỳnh An, *Giáo trình dân số và phát triển với quản lý*, NXB Đại học kinh tế quốc dân, 2016

**- Sách tham khảo**

[2] TS Võ Nhất Trí, 50 bài tập cơ bản và tổng quát về mức sinh, NXB Thông tin và truyền thông, 2014

[3] Tập bài giảng *dân số và phát triển*, Trường Đại học Thái Bình (tài liệu lưu hành nội bộ)

**10. Tiêu chuẩn đánh giá sinh viên:**

Thực hiện theo Quyết định số 17/VBHN ngày 15/5/2014 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc hợp nhất Quyết định số 43/2007/QĐ-BGDĐT và Thông tư số 57/2012/TT- BGDĐT về “Quy chế đào tạo đại học và cao đẳng hệ chính quy theo hệ thống tín chỉ”; Quyết định số 337/QĐ - ĐHTB ngày 15 tháng 7 năm 2019 của trường Đại học Thái Bình ban hành “Quy chế đào tạo Đại học theo hệ thống tín chỉ tại trường Đại học Thái Bình”;

STT	Điểm thành phần	Quy định	Trọng số	Ghi chú
1	Điểm thường xuyên, đánh giá nhận thức, thái độ, chuyên cần, làm bài tập ở nhà.	- Số tiết dự học/Tổng số tiết - Số bài tập đã làm/ Tổng số bài tập được giao	10%	
2	Điểm kiểm tra định kỳ	- 1 bài kiểm tra viết 1 tiết (trên lớp).	15%	
3	Điểm tiểu luận	- Điểm bài tiểu luận	15%	
4	Thi kết thúc học phần	- Thi viết (60 phút)	60%	

**11. Thang điểm:** Sử dụng thang điểm điểm 10 cho tất cả các hình thức đánh giá trong học phần.

**12. Nội dung chi tiết học phần:**

CHƯƠNG	TÊN CHƯƠNG	LÝ THUYẾT (tiết)	Thực hành (tiết)	Kiểm tra (tiết)
1	Tổng quan về mối quan hệ giữa dân số và phát triển	2		
2	Quy mô, cơ cấu và chất lượng dân số	2		
3	Biến động tự nhiên dân số	3	1	
4	Di dân và đô thị hóa	3	1	
5	Dự báo dân số và chính sách dân số	2		
6	Dân số và các vấn đề kinh tế	4	2	
7	Dân số và các vấn đề xã hội	2	2	
8	Dân số và các vấn đề tài nguyên, môi trường	1	1	
9	Lồng ghép dân số và phát triển và kế hoạch hóa phát triển kinh tế - xã hội	1		1

	Thảo luận tiểu luận		2	
<b>Tổng cộng:</b>		<b>20</b>	<b>9</b>	<b>1</b>

**13. Hình thức và nội dung từng tuần:**

Hình thức tổ chức dạy học	Nội dung	Thời gian (tiết)	Yêu cầu SV chuẩn bị và địa chỉ tư liệu	Ghi chú
Nội dung 1 (Tuần 1): <b>CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN VỀ MỐI QUAN HỆ GIỮA DÂN SỐ VÀ PHÁT TRIỂN</b>				
Lý thuyết	<p><b>Chương 1: Tổng quan về mối quan hệ giữa dân số và phát triển</b></p> <p><b>1.1. Một số khái niệm cơ bản</b></p> <p>1.1.1. Khái niệm dân số</p> <p>1.1.2. Khái niệm phát triển</p> <p>1.1.3. Khái niệm phát triển bền vững</p> <p>1.1.4. Nội dung phát triển bền vững</p> <p><b>1.2. Mối quan hệ giữa dân số và phát triển</b></p> <p>1.2.1. Tác động của dân số đến phát triển</p> <p>1.2.2. Sự tác động của phát triển đến dân số</p> <p><b>1.3. Nội dung và phương pháp nghiên cứu môn học</b></p> <p>1.3.1. Nội dung và nhiệm vụ môn học</p> <p>1.3.2. Các phương pháp nghiên cứu</p> <p>1.3.3. Ý nghĩa của môn học</p> <p><b>Hướng dẫn viết tiểu luận và lựa chọn đề tài</b></p>	2	- Chuẩn bị và đọc trước: Nội dung bài học trong Tài liệu [1] [2], [3]	
Tự học	SV chuẩn bị nội dung theo yêu cầu của giáo viên	4		
Nội dung 2 (Tuần 2): <b>CHƯƠNG 2: QUY MÔ, CƠ CẤU VÀ CHẤT LƯỢNG DÂN SỐ</b>				
Lý thuyết	<p><b>Chương 2: Quy mô, cơ cấu và chất lượng dân số</b></p> <p><b>2.1. Quy mô và phân bố dân số</b></p> <p>2.1.1. Quy mô và sự biến đổi quy mô dân số</p> <p>2.1.2. Phân bố dân số</p> <p><b>2.2. Cơ cấu dân số</b></p> <p>2.2.1. Cơ cấu tuổi của dân số</p>	2	- Chuẩn bị và đọc trước: Nội dung bài học trong Tài liệu [1] [2], [3]	

Hình thức tổ chức dạy học	Nội dung	Thời gian (tiết)	Yêu cầu SV chuẩn bị và địa chỉ tư liệu	Ghi chú
	2.2.2. Cơ cấu giới tính của dân số 2.2.3. Tháp dân số <b>2.3. Chất lượng dân số</b> 2.3.1. Các khái niệm và phạm trù liên quan tới chất lượng dân số 2.3.2. Các chỉ tiêu đánh giá chất lượng dân số <b>2.4. Vai trò của quy mô, cơ cấu dân số trong phát triển kinh tế xã hội</b> 2.4.1. Vai trò của quy mô dân số 2.4.2. Vai trò của sự thay đổi cơ cấu dân số			
Tự học	SV chuẩn bị nội dung theo yêu cầu của giáo viên	4		
<b>Nội dung 3 (Tuần 3): CHƯƠNG 3: BIẾN ĐỘNG TỰ NHIÊN DÂN SỐ</b>				
Lý thuyết	<b>3.1. Mức sinh</b> 3.1.1. Khái niệm và các chỉ tiêu đánh giá mức sinh 3.1.2. Xu hướng biến động mức sinh và các yếu tố ảnh hưởng <b>3.2. Mức chết</b> 3.2.1. Khái niệm và các chỉ tiêu đánh giá mức chết 3.2.2. Bảng sống (bảng chết) 3.2.3. Biến động mức chết và các yếu tố ảnh hưởng	2	- Chuẩn bị và đọc trước: Nội dung bài học trong <b>Tài liệu [1] [2], [3]</b>	
Tự học	SV chuẩn bị nội dung theo yêu cầu của giáo viên	4		
<b>Nội dung 4 (Tuần 4): CHƯƠNG 3: BIẾN ĐỘNG TỰ NHIÊN DÂN SỐ (tiếp)</b>				
Lý thuyết	<b>3.3. Biến động tự nhiên dân số và lý thuyết quá độ dân số</b> 3.3.1. Đo lường biến động tự nhiên dân số 3.3.2. Lý thuyết quá độ dân số	1	- Chuẩn bị và đọc trước: Nội dung bài học trong <b>Tài liệu [1] [2], [3]</b>	
Thảo luận	Sinh viên nắm được xu hướng biến động tự nhiên dân số và cách đo lường biến động tự nhiên dân số	1	- Chuẩn bị nội dung thảo luận	

Hình thức tổ chức dạy học	Nội dung	Thời gian (tiết)	Yêu cầu SV chuẩn bị và địa chỉ tư liệu	Ghi chú
Tự học	SV chuẩn bị nội dung theo yêu cầu của giáo viên	4		
<b>Nội dung 5 (Tuần 5): CHƯƠNG 4: DI DÂN VÀ ĐÔ THỊ HÓA</b>				
Lý thuyết	<p><b>4.1. Di dân</b></p> <p>4.1.1. Khái niệm, phân loại và các đặc trưng cơ bản</p> <p>4.1.2. Các chỉ tiêu và phương pháp đánh giá di dân</p> <p>4.1.3. Xu hướng di dân và ảnh hưởng của di dân đến phát triển dân số và kinh tế xã hội</p> <p><b>4.2. Đô thị hóa</b></p> <p>4.2.1. Khái niệm, phân loại và các nguyên nhân của quá trình đô thị hóa</p> <p>4.2.2. Một số đặc điểm chủ yếu của đô thị hóa</p>	2	- Chuẩn bị và đọc trước: Nội dung bài học trong <b>Tài liệu [1] [2], [3]</b>	
Tự học	SV chuẩn bị nội dung theo yêu cầu của giáo viên	4		
<b>Nội dung 6 (Tuần 6): CHƯƠNG 4: DI DÂN VÀ ĐÔ THỊ HÓA (tiếp)</b>				
Lý thuyết	<p>4.2.3. Các thước đo đánh giá đô thị hóa</p> <p><b>4.3. Ảnh hưởng của độ thị hóa đến phát triển dân số và kinh tế - xã hội</b></p> <p>4.3.1. Ảnh hưởng của độ thị hóa đến sự phát triển dân số</p> <p>4.3.2. Ảnh hưởng của đô thị hóa đối với kinh tế - xã hội</p>	1	- Chuẩn bị và đọc trước: Nội dung bài học trong <b>Tài liệu [1] [2], [3]</b>	
Thảo luận	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Sinh viên biết cách xác định các thước đo đánh giá đô thị hóa. Giải thích ý nghĩa của các chỉ tiêu</li> <li>- Sinh viên phân tích được những ảnh hưởng của quá trình đô thị hóa</li> </ul>	1	- Chuẩn bị nội dung thảo luận	
Tự học	SV chuẩn bị nội dung theo yêu cầu của giáo viên	4		
<b>Nội dung 7 (Tuần 7): CHƯƠNG 5: DỰ BÁO DÂN SỐ VÀ CHÍNH SÁCH DÂN SỐ</b>				
Lý thuyết	<b>5.1. Dự báo dân số</b>	1	Chuẩn bị và đọc	

Hình thức tổ chức dạy học	Nội dung	Thời gian (tiết)	Yêu cầu SV chuẩn bị và địa chỉ tư liệu	Ghi chú
	5.1.1. Khái niệm, nhiệm vụ, phân loại dự báo dân số 5.1.2. Các phương pháp dự báo dân số <b>5.2. Chính sách dân số</b> 5.2.1. Khái niệm 5.2.2. Những mục tiêu và biện pháp của chính sách dân số		trước: Nội dung bài học trong <b>Tài liệu [1] [2], [3]</b>	
Tự học	SV chuẩn bị nội dung theo yêu cầu của giáo viên	4		
<b>Nội dung 8 (Tuần 8): CHƯƠNG 6: DÂN SỐ VÀ CÁC VẤN ĐỀ KINH TẾ</b>				
Lý thuyết	<b>6.1. Dân số và nguồn lao động, việc làm</b> 6.1.1. Một số khái niệm cơ bản 6.1.2. Các chỉ tiêu đánh giá mối quan hệ dân số - lao động – việc làm 6.1.3. Mối quan hệ dân số và nguồn lao động, việc làm (cung, cầu lao động)	<b>1</b>	Chuẩn bị và đọc trước: Nội dung bài học trong <b>Tài liệu [1] [2], [3]</b>	
Thảo luận	Sinh viên phân tích mối quan hệ giữa dân số - lao động – việc làm	1	- Chuẩn bị nội dung thảo luận	
Tự học	SV chuẩn bị nội dung theo yêu cầu của giáo viên	4		
<b>Nội dung 9 (Tuần 9): CHƯƠNG 6: DÂN SỐ VÀ CÁC VẤN ĐỀ KINH TẾ (tiếp)</b>				
Lý thuyết	<b>6.2. Dân số với tăng trưởng kinh tế</b> 6.2.1. Dân số tác động đến tăng trưởng kinh tế 6.2.2. Tăng trưởng kinh tế tác động đến dân số	<b>1</b>	Chuẩn bị và đọc trước: Nội dung bài học trong <b>Tài liệu [1] [2], [3]</b>	
Thảo luận	Sinh viên phân tích mối quan hệ giữa dân số và tăng trưởng kinh tế	1	- Chuẩn bị nội dung thảo luận	
Tự học	SV chuẩn bị nội dung theo yêu cầu của giáo viên	4		
<b>Nội dung 10 (Tuần 10): CHƯƠNG 6: DÂN SỐ VÀ CÁC VẤN ĐỀ KINH TẾ (tiếp)</b>				
Lý thuyết	<b>6.3. Dân số và thu nhập, tiêu dùng, tiết kiệm</b>	<b>2</b>	Chuẩn bị và đọc trước: Nội dung bài	

Hình thức tổ chức dạy học	Nội dung	Thời gian (tiết)	Yêu cầu SV chuẩn bị và địa chỉ tư liệu	Ghi chú
	6.3.1. Dân số và thu nhập 6.3.2. Dân số và tiêu dùng 6.3.3. Dân số và tiết kiệm (tích lũy), đầu tư		học trong <b>Tài liệu</b> [1] [2], [3]	
Tự học	SV chuẩn bị nội dung theo yêu cầu của giáo viên	4		
<b>Nội dung 11 (Tuần 11): CHƯƠNG 7: DÂN SỐ VÀ CÁC VẤN ĐỀ XÃ HỘI</b>				
Lý thuyết	<b>7.1. Dân số và giáo dục</b> 7.1.1. Khái niệm và vai trò của giáo dục 7.1.2. Môi quan hệ giữa dân số và giáo dục 7.2. Dân số và y tế 7.2.1. Ảnh hưởng của dân số đến y tế 7.2.2. Ảnh hưởng của y tế đến dân số	<b>1</b>	Chuẩn bị và đọc trước: Nội dung bài học trong <b>Tài liệu</b> [1] [2], [3]	
Thảo luận	- Sinh viên phân tích mối quan hệ giữa dân số và giáo dục - Sinh viên phân tích mối quan hệ giữa dân số và y tế	1	- Chuẩn bị nội dung thảo luận	
Tự học	SV chuẩn bị nội dung theo yêu cầu của giáo viên	4		
<b>Nội dung 12 (Tuần 12): CHƯƠNG 7: DÂN SỐ VÀ CÁC VẤN ĐỀ XÃ HỘI (tiếp)</b>				
Lý thuyết	<b>7.3. Dân số và bình đẳng giới</b> 7.3.1. Khái niệm và thước đo bình đẳng giới 7.3.2. Môi quan hệ giữa dân số và bình đẳng giới 7.3.3. Ảnh hưởng của bình đẳng giới đến dân số 7.3.4. Ảnh hưởng của bình đẳng giới đến phát triển kinh tế - xã hội	<b>1</b>	Chuẩn bị và đọc trước: Nội dung bài học trong <b>Tài liệu</b> [1] [2], [3]	
Thảo luận	- Sinh viên phân tích mối quan hệ giữa dân số và bình đẳng giới	1	- Chuẩn bị nội dung thảo luận	
Tự học	SV chuẩn bị nội dung theo yêu cầu của giáo viên	4		

Hình thức tổ chức dạy học	Nội dung	Thời gian (tiết)	Yêu cầu SV chuẩn bị và địa chỉ tư liệu	Ghi chú
Nội dung 13 (Tuần 13): <b>CHƯƠNG 8: DÂN SỐ VÀ CÁC VẤN ĐỀ TÀI NGUYÊN, MÔI TRƯỜNG</b>				
Lý thuyết	<p><b>8.1. Một số khái niệm cơ bản</b> 8.1.1. Môi trường 8.1.2. Ô nhiễm môi trường 8.1.3. Tài nguyên và cạn kiệt tài nguyên</p> <p><b>8.2. Mối quan hệ tác động qua lại giữa dân số và tài nguyên, môi trường</b> 8.2.1. Ảnh hưởng của dân số đến nguồn tài nguyên, môi trường 8.2.2. Ảnh hưởng của tài nguyên, môi trường đến dân số</p>	1	Chuẩn bị và đọc trước: Nội dung bài học trong <b>Tài liệu [1] [2], [3]</b>	
Thảo luận	Sinh viên phân tích được mối tác động qua lại giữa dân số và tài nguyên, môi trường	1	- Chuẩn bị nội dung thảo luận	
Tự học	SV chuẩn bị nội dung theo yêu cầu của giáo viên	4		
Nội dung 14 (Tuần 14): <b>CHƯƠNG 9: LỒNG GHÉP DÂN SỐ VÀ PHÁT TRIỂN KINH TẾ VÀ KẾ HOẠCH HÓA PHÁT TRIỂN KINH TẾ - XÃ HỘI</b>				
Lý thuyết	<p><b>9.1. Sự cần thiết phải lồng ghép dân số và phát triển vào kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội</b> 9.1.1. Các khái niệm cơ bản 9.1.2. Các thành phần cơ bản của lồng ghép dân số phát triển 9.1.3. Sự cần thiết phải lồng ghép dân số phát triển trong kế hoạch hóa phát triển kinh tế xã hội</p> <p><b>9.2. Phương pháp lồng ghép giới vào kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của địa phương</b> 9.2.1. Khái niệm, mục tiêu và sự cần thiết tiến hành lồng ghép giới vào kế hoạch phát triển KTXH địa phương 9.2.2. Các điều kiện để lồng ghép</p>	1	Chuẩn bị và đọc trước: Nội dung bài học trong <b>Tài liệu [1] [2], [3]</b>	



Hình thức tổ chức dạy học	Nội dung	Thời gian (tiết)	Yêu cầu SV chuẩn bị và địa chỉ tư liệu	Ghi chú
	giới trong các kế hoạch phát triển kinh tế xã hội địa phương 9.2.3. Các bước tiến hành lồng ghép giới trong kế hoạch phát triển kinh tế xã hội ở địa phương			
Thảo luận, kiểm tra	vì sao phải lồng ghép dân số phát triển trong kế hoạch hóa phát triển kinh tế - xã hội  - Kiểm tra viết trên lớp 1 tiết	1	- Chuẩn bị nội dung thảo luận	
Tự học	SV chuẩn bị nội dung theo yêu cầu của giáo viên	4		
<b>Nội dung 15 (Tuần 15): THẢO LUẬN</b>				
Lý thuyết	<b>Thảo luận</b> Các nhóm lên trình bày sơ lược tiểu luận của nhóm mình <b>Hệ thống ôn tập hết môn</b>	2	Các nhóm chuẩn bị lên bảng thuyết trình về đề tài của nhóm	
Tự học	SV chuẩn bị nội dung ôn tập theo yêu cầu của giáo viên	4		

#### 14. Nguồn lực giảng dạy học phần:

##### 14.1. Cơ sở vật chất, trang thiết bị:

- Phòng học: Phòng lý thuyết theo sắp xếp của phòng Đào tạo
- Trang thiết bị: Máy tính, máy chiếu, âm thanh

##### 14.2. Giảng viên giảng dạy:

TT	Học hàm, học vị. Họ và tên	Điện thoại	Email
1	Th.s Nguyễn Thị Thủy	0973116136	<a href="mailto:thuynghuyentb9@gmail.com">thuynghuyentb9@gmail.com</a>
2	Th.s Tống Thị Thanh Hoa	096.2012562	tongthithanhhoa87@gmail.com

#### 15. Các quy định chung

Cam kết của giảng viên	Giảng đúng kế hoạch giảng dạy, đúng đề cương chi tiết học phần và đúng thời lượng tiết học, thời gian quy định
Quy định về tham dự lớp học	Trang phục theo quy định của Trường, Khoa; có giáo trình, tài liệu môn học

Quy định về hành vi trong lớp học	Nghiêm túc, tích cực
Quy định về học vụ	Làm đầy đủ các yêu cầu của giảng viên.
Các quy định khác	Thực hiện đúng quy tắc ứng xử của Trường

*Thái Bình, ngày      tháng      năm 2019*

**TRƯỞNG KHOA**

*(Ký và ghi rõ họ tên)*

**Phạm Thị Ánh Nguyệt**

**TRƯỞNG BỘ MÔN**

*(Ký và ghi rõ họ tên)*

**Phạm Thị Ánh Nguyệt**